

CZĘŚĆ IV: SPRAWOZDANIA

SPRAWOZDANIE Z MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ „HISTORYCZNE KONTEKSTY RELACJI UCZEŃ – MISTRZ – UCZEŃ. ŹRÓDŁA WIELKOŚCI MISTRZÓW”

Rozprawy Społeczne, nr 2 (VII), 2013

Jolanta Mazur, Natalia Rapa

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Mazur J., Rapa N., (2013) *Sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Historyczne konteksty relacji Uczeń - Mistrz - Uczeń. Źródła wielkości mistrzów”*, *Rozprawy Społeczne*, 2 (VII), s. 239-241

W dniu 18 listopada 2013 roku odbyła się w Instytucie Pedagogiki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *Historyczne konteksty relacji: uczeń – mistrz – uczeń. Źródła wielkości mistrzów*. Konferencja została zorganizowana z okazji jubileuszu 70-lecia profesora Piotra P. Gacha będącego od 2000 roku kierownikiem Katedry Historii Wychowania.

W skład Komitetu Naukowego weszli pracownicy Wydziału Nauk Społecznych: Dziekan - dr hab. Stanisław Fel, prof. KUL; Dyrektor Instytutu Pedagogiki KUL - ks. prof. dr hab. Marian Nowak; prof. dr hab. Adam Biela; dr. hab. Lucyna Dziaczkowska, prof. KUL; ks. prof. dr hab. Edward Walewander; ks. dr hab. Roman Jusiak, prof. KUL; oraz dr Ewa Domała-Zyśk.

Celem konferencji była analiza mistrzostwa w teorii i praktyce edukacyjnej. Tak sformułowany cel konferencji umożliwił uczestnikom refleksję nad problematyką źródeł wielkości mistrzów (z uwzględnieniem osoby Dostojnego Jubilata, historyka wychowania i myśli pedagogicznej – mistrza: profesora Piotra P. Gacha).

Zostały zaproponowane następujące grupy problemowe, które jednocześnie wyznaczały zakres tematyczny poszczególnych części obrad:

1. analiza fenomenu mistrzostwa;
2. w poszukiwaniu istoty mistrzostwa;
3. mistrzowie myśli społecznej i edukacyjnej;
4. mistrzowie edukacji XX i XXI wieku;
5. uwarunkowania mistrzostwa;
6. mistrzowie w ujęciu młodych pedagogów.

Wygłoszone referaty naukowe korespondowały z przygotowaną na tą okoliczność Księgą Jubileuszową dedykowaną profesorowi Piotrowi P. Gachowi.

Konferencja spotkała się z dużym zainteresowaniem lokalnego, krajowego oraz międzynarodowe-

go środowiska naukowego, o czym świadczy udział sześćdziesięciu sześciu prelegentów, reprezentujących naukowe z Polski, Hiszpanii, Ukrainy oraz Wielkiej Brytanii. Obrady zostały poprzedzone Mszą świętą w intencjach Jubilata w kaplicy akademickiej KUL w Campusie na Majdanku.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonali: Dziekan Wydziału Nauk Społecznych KUL oraz Dyrektor Instytutu Pedagogiki KUL, którzy w swoich wystąpieniach powitali uczestników konferencji, przedstawili zaproszonych gości, a także wprowadzili w tematykę konferencji akcentując twórczy wymiar relacji mistrz-uczeń w kształtowaniu kreatywnych form mistrzostwa.

W pierwszej części konferencji, którą była plenarna sesja międzynarodowa, zatytułowana: *Analiza fenomenu mistrzostwa*, w ramach której podjęto zagadnienia: psychologicznej trwałości autorytetu mistrzów nauki (prof. dr hab. Adam Biela); właściwości fenomenu mistrzostwa (dr hab. Lucyna Dziaczkowska prof. KUL; dr. hab. Alina Rynio prof. KUL; dr Witold Danielewicz). Specjaliści z brytyjskiego Ministerstwa Sprawiedliwości (dr P. Howard i dr R. Mann) zaprezentowali historyczne i aktualne ujęcie relacji uczeń-mistrz w angielskim systemie korekcyjnym.

Prelegenci drugiej sesji plenarnej, zatytułowanej: *W poszukiwaniu istoty mistrzostwa* odnieśli się do realności ujmowania tradycji myślenia o mistrzach (ks. prof. dr hab. Marian Nowak); roli mistrza w procesie wychowania (dr Małgorzata Lis); oraz przedstawili sylwetki mistrzów zarówno w życiu społecznym jak i naukowym: Zygmunta Stankiewicza, 1914-2010 (dr hab. Teresa Zaniewska, prof. nadzw. SGGW); Jana Siostrzyńskiego, 1788- 1824 (dr hab. Kazimiera Krakowiak, prof. KUL); Zdzisława Arkuszyńskiego, 1922- 2013 (dr hab. Dorota Kornas-Biela, prof. KUL); profesora Gabriele De Rosa, 1917-2009 (Prof. dr hab. Marian Surdacki); oraz Księdza profesora Czesława Stanisława Bartnika (ks. prof.

Adres do korespondencji: Jolanta Mazur, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Al. Raclawickie 14, 20-950 Lublin, e-mail: jolamazur@kul.pl

dr hab. Edward Walewander). Już w czasie obrad i w dyskusjach zarysowało się przesłanie konferencji, że mistrzostwo to bardzo specyficzna działalność związana z wartościami. Wymaga ona odpowiadania w sposób adekwatny na potrzeby chwili, co czyni ją prawdziwą sztuką.

Teza ta była dyskutowana w ramach międzynarodowej sesji plakatowej pt. *Mistrzowie w ujęciu młodych pedagogów*. Wzięli w niej udział pedagodzy, studenci oraz doktoranci z Polski, Ukrainy i Hiszpanii, którzy zaprezentowali plakaty odnoszące się do problematyki relacji mistrz-uczeń: 1) znaczenie metody majeutyki (mgr Teresa Joanna Andrzejewska); 2) wkład zajęć ponadprogramowych w proces kształtowania relacji pomiędzy nauczycielem i uczniem (Blanca Escudero; Zacarías Adame); 3) sylwetki osób, które wpisały się w rozwój teorii i praktyki pedagogicznej: Włodzimierza Fijałkowskiego, 1917-2003 (dr hab. Dorota Kornas-Biela. Prof. KUL); Antoniego Kępińskiego (mgr Anna Szalast, mgr Joanna Markut); Janusza Korczaka (mgr Aneta Fudali); Walentego Majdańskiego, 1899-1972 (mgr Beata Wolska); Marii Montessori oraz siostry Aggazzi-Rosa, 1866-1951 i Karoliny, 1870-1945 (Elena Cabrini); Kazimiery Krakowiak (mgr Elżbieta Kręcisz-Plis; mgr Dominika Sieńko); Wandy Póltawskiej (ks. mgr Jan Dzionek); Jana Władysława Dawida, 1859-1914 (mgr Jolanta Mazur); Emiliana Kowcza (Julia Drewniak); Jana Amosa Komeńskiego (mgr Julia Karapuda); Bł. Karoliny Kózkówny (mgr Karolina Komsta; mgr Karolina Wilkołaska); Marii Grzegorzewskiej (mgr Katarzyna Skalska); Javier'a Touron, Javier'a Urra (Macarena Tapiz; Paula Jimenez; Itziar Asiain; Ohiane Fernández; Laura Machinena); Józefa Kozieleckiego, Krzysztofa J. Szmidta (mgr Natalia Rapa); Bogusława Śliwerskiego (mgr Teresa Banas-Kobylarska).

W ramach sesji popołudniowej, odbyły się obrady w trzech równoległych panelach tematycznych. Prelegenci pierwszego panelu, zatytułowanego: *Mistrzowie myśli społecznej i edukacyjnej* starając się dotrzeć do źródeł mistrzostwa działaczy społecznych i edukacyjnych, zaprezentowali następujące sylwetki mistrzów: o. Martyniana Wojciecha Darzyckiego, 1918-2009 (o. dr hab. Roman Jusiak prof. KUL); Jana Sariusza Zamoyskiego, 1542-1605 (dr Wiesław Partyka); Fryderyka Froebela i Marii Montessori (dr Marta Buk-Cegiełka); Adama Jerzego Czartoryskiego, 1770-1861 (mgr Czesław Mazurek); Arcybiskupa Jana Ciepłaka, 1857-1926 (dr Irena Wodzianowska); Ignacego Łukasiewicza, 1822-1882 (mgr Michał Górecki); Hieronima Eugeniusza Wyczawskiego OFM, 1918-1993 (o. dr Aleksander Krzysztof Sitnik OFM); o. Witolda Edwarda Domurata OFMcap, 1919-1965 (ks. prof. dr hab. Roland Prejs); oraz Bł. Marii Karłowskiej, 1865-1935 (mgr Jolanta Mazur).

W drugim panelu tematycznym, zatytułowanym: *Mistrzowie edukacji XX i XXI wieku*, prelegenci zaprezentowali źródła mistrzostwa osób znaczących w następujących dziedzinach i subdyscyplinach pedagogiki: specjalnej, katolickiej, kultury, a także fi-

lozofii wychowania. Dokonano prezentacji między innymi takich sylwetek mistrzów jak: Ireny Sławińskiej, 1913-2004 (dr hab. Barbara Styk prof. KUL); Księdza profesora Tadeusza Dajczera, 1931-2009 (ks. prof. UKSW, dr hab. Leonard Fic; ks. dr Rafał Markowski); Profesora Wiesława Müller (dr hab. Cezary Taracha prof. KUL); Profesora Ryszarda Wroczyńskiego, 1909-1987 (Mgr Ilona Gołębiowska); Księdza Zygmunta Mościckiego, 1913-1988 (dr Magdalena Parzyszek); Jean'a Vanier (dr Ewa Domagała-Zyśk); Jana Pawła II, 1920-2005 (ks. dr Zbigniew Iwański); Marii Bechczyc-Rudnickiej, 1888-1982 (dr Elżbieta Stoch); Ojca Mieczysława Alberta Krąpca, 1921-2008 (mgr Krystyna Wawryszuk); oraz Matki Teresy z Kalkuty, 1910-1997 (dr Małgorzata Łobacz). Wystąpieniem podsumowującym był referat prof. dr hab. Eugeniusza Wilkowskiego, zwracający uwagę na problematykę oddziaływania mistrza na proces formowania postawy życiowej u wychowanka.

Trzeci panel tematyczny, zatytułowany *Uwarunkowania mistrzostwa*, zarysował wielowymiarową rzeczywistość poznawczą w ujęciu tego zjawiska. W związku z sygnalizowaną złożonością podjętej tematyki, prelegenci w swych wystąpieniach odnieśli się do zagadnień: edukacji mistrzów (mgr Adam Cichocki; mgr Jolanta Mazur); sytuacji społeczno-politycznej w kontekście rozwoju mistrzostwa w perspektywie czasowej (ks. prof. dr hab. Marian Radwan; prof. dr hab. Jerzy Flaga; dr Elżbieta Orzechowska; dr Janusz Anzelm Szeinstejn OFM). Przedmiotem zainteresowania następnych prelegentów stały się sylwetki mistrzów – artystów, tworzących w oparciu o własną koncepcję: Wacława Gralewskiego, 1900-1972 (Jerzy B. Sprawka); oraz Witolda Gombrowicza, 1904-1969 (dr hab. Edward Fiała, prof. KUL). O mistrzyniach sztuki kulinarnej w XVII i XVIII wieku wypowiedziała się dr hab. Anna Szylar.

Konferencja zakończyła się uroczystym benefisem na cześć Jubilata – Profesora P.P. Gacha. Pierwsza jego część była poświęcona prezentacji sylwetki Jubilata w strukturach Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II oraz jego dorobku naukowego, której dokonał ks. prof. dr hab. Edward Walewander. Następnie głos zabrał Dziekan Wydziału Nauk Społecznych KUL, który podziękował Jubilatowi za wieloletnią pracę naukowo-dydaktyczną w Instytucie Pedagogiki KUL. Okolicznościowe gratulacje i życzenia zostały złożone również przez delegatów NSZZ Solidarność, Ruchu Odrodzenie, Parafii Dobrego Pasterza w Lublinie jak również przez studentów i doktorantów Instytutu Pedagogiki KUL. Następnym mówcą był sam Jubilat, który ze wzruszeniem zwrócił się do obecnych na sali swoich dawnych i obecnych przyjaciół, współpracowników oraz studentów. Następnie władze Wydziału Nauk Społecznych KUL wręczyły Profesorowi P. P. Gachowi Księgę Jubileuszową. W dalszej części benefisu, został zaprezentowany film pt. *Mistrz – uczeń* w reżyserii Hanki Brulińskiej oraz Jolanty Mazur. Artystycznym podsumowaniem uroczystości był spektakl w wykonaniu zespołu *Scholares Minores Pro*

Musica Antiqua (z Poniatowej) pod dyrekcją Witolda i Danuty Danielewiczów.

Zorganizowana konferencja umożliwiła zaprezentowanie uniwersalnego charakteru wyżej wymienionego zjawiska. Wygłoszone referaty ukazujące różnorodne, możliwe interpretacje oraz płaszczyzny dyskursu o mistrzostwie, skierowały uwagę na fakt, że stanowi ono pryncypium dla rozwoju teorii i praktyki edukacyjnej. Konferencja była miejscem wymiany myśli zarówno na poziomie kra-

jowym jak i międzynarodowym, w której obok ekspertów z zakresu nauk społecznych, uczestniczyli również młodzi adepci nauki. Taka formuła konferencji przyczyniła się do zaciśnięcia współpracy między Instytutem Pedagogiki KUL a innymi krajowymi oraz zagranicznymi ośrodkami naukowymi. Warto również zaznaczyć, że udział w konferencji wzbudził w wielu uczestnikach przekonanie o potrzebie kontynuowania podjętej tematyki w ramach kolejnych spotkań konferencyjnych.

SECTION IV: REPORTS

**CONFERENCE REPORT FROM THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE ON
“HISTORICAL CONTEXTS OF RELATIONSHIPS: STUDENT - MASTER - STUDENT.
SOURCES OF GREATNESS OF THE MASTERS “**

Social Dissertations, Issue 2 (VII), 2013

Jolanta Mazur, Natalia Rapa,

The John Paul II Catholic University of Lublin

Mazur J., Rapa N., (2013), *Conference report from the international scientific conference on “Historical contexts of relationships: student - master - student. Sources of greatness of the masters.* Social Dissertations,2 (VII), p. 242-244

On 18 November 2013, International Scientific Conference regarding *Historical contexts of relationships: student - master - student. Sources of greatness of the masters*, was held at the Institute of Education at the John Paul II Catholic University of Lublin. The conference was organized to commemorate the 70th anniversary of Professor Peter P. Gacha - acting as head of the Department of the History of Education (since 2000.).

The Scientific Committee of the Conference consisted of employees of the Faculty of Social Sciences Dean – Ph.D. Prof. Stanisław Fel, Ph.D. CUL, Director of the Institute of Education – The Rev. Prof. Marian Nowak Ph.D., prof. Adam Biela Ph.D., Ph.D. Lucyna Dziaczkowska, prof. of CUL, The Rev. prof. Edward Walewander Ph.D., The Rev. Ph.D. Roman Jusiak, prof. of CUL, and dr. Ewa Domagała-Zyśk.

The objective of the conference was the phenomenon of mastery, its manifestations in the practice and theory of education. Such a goal of the conference enabled the participants to reflect on the issues of sources of greatness of masters (of course with the Distinguished Jubilarian, Historian of education and pedagogical thought - the master: Professor Peter P. Gacha in the background).

The following problem groups that coordinated the course and the main part of the session were proposed:

- 1) analysis of the phenomenon of mastery;
 - 2) in search of the essence of the mastery;
 - 3) masters of social thought and education;
 - 4) education masters of the twentieth and twenty-first century;
 - 5) conditions for the mastery;
 - 6) masters in the approach of young pedagogues.
- Two plenary sessions (including a session of an

international profile) and deliberations in three parallel thematic panels and an international poster session were arranged for. Scientific papers corresponded to the Jubilee Book, prepared for this occasion and dedicated to Professor Peter P. Gach, called *Sources of greatness of the masters*.¹

The conference attracted significant interest, both from the scientific and social, and even international environments. There were sixty-six speakers, representing the scientific centers of Poland, Spain, Ukraine and the United Kingdom. The deliberations were preceded by Mass for the intentions of Jubilarian in the academic chapel of the CUL Campus at Majdanek.

The conference was officially opened by the Dean of the Faculty of Social Sciences, Catholic University, and Director of the Institute of Education, Catholic University, who in their speeches welcomed the participants, introduced the guests and also introduced the theme of the conference, emphasizing creative dimension of the master-student relationship that reflects the genius of the mastery.

The first part of the conference was the plenary international session, entitled: *Analysis of the phenomenon of the mastery*, during which the following issues were addressed: the psychological stability of the authority of the master of science (Prof. Adam Biela Ph.D.); properties of the phenomenon of mastery (Ph.D. Lucyna Dziaczkowska prof. of CUL Ph.D. Alina Rynio prof. of CUL Witold Danielewicz). Experts from the British Ministry of Justice (dr. P. Howard and dr. R. Mann) presented the historical and current approach student-master in the English correction system.

Speakers at the second plenary session, entitled: *In search of the essence of the mastery*, referred to the tradition of recognizing the reality of thinking about

Address for correspondence: Jolanta Mazur, The John Paul II Catholic University of Lublin, Al. Raclawickie 14, 20-950 Lublin, e-mail: jolamazur@kul.pl

¹ *Źródła wielkości mistrzów. Księga jubileuszowa dedykowana prof. Piotrowi P. Gachowi*, (red.), Nowak M. Jusiak R., Mazur J. Wydawnictwo CUL, Lublin 2013, ss. 845.

the masters (The Rev. prof. Marian Nowak Ph.D.) master's role in the educational process (dr Małgorzata Lis), and presented biographies of masters both in social and scientific life: Zygmunt Stankiewicz, 1914-2010 (Ph.D. Teresa Zaniewska, Associate Professor at SGGW) Jan Siestrzyński, 1788-1824 (Ph.D. Kazimiera Krakowiak, prof. CUL), Zdzisław Arkuszyński, 1922-2013 (Ph.D. Dorota Kornas-Biela, prof. CUL); Prof. Gabriele De Rosa, 1917-2009 (Prof. Ph.D. Marian Surdacki), and Prof. Czesław Stanisław Bartnik (The Rev. prof. Ph.D. Edward Walewander). Already during the debates and discussions, it became apparent that the message of the conference was that the mastery is very specific activity related to values. It requires a response adequate to the needs of the moment, which makes it a real art.

This thesis was discussed by the international poster session on Masters according to the approach of young pedagogues. It was attended by teachers, students and doctoral students from Poland, Ukraine and Spain, who presented posters related to the issue of master-student relationship: 1) the importance of the method of maieutics (M.A. Teresa Joanna Andrzejewska), 2) the contribution of extracurricular activities in the process of shaping the relationship between teacher and student (Blanca Escudero; Zacarías Adame), 3) characters of people that etched into the development of the theory and practice of teaching: Vladimir Fijałkowski, 1917-2003 (Ph.D. Dorota Kornas-Biela, Prof. CUL), Antoni Kępiński (M.A. Anna Szalast, M.A. Joanna Markut); Janusz Korczak (M.A. Aneta Fudali); Walenty Majdański, 1899-1972 (M.A. Beata Wolska); Maria Montessori and sisters Aggazzi-Rosa, 1866-1951 and Karolina, 1870-1945 (Elena Cabrini); Kazimiera Krakowiak (M.A. Elżbieta Kręcisz-Plis; M.A. Dominika Sieńko); Wanda Półtawska (The Rev. M.A. Jan Dzionek); Jan Władysław Dawid, 1859-1914 (M.A. Jolanta Mazur); Emilian Kowcz (Julia Drewniak); Jan Amos Komeński (M.A. Julia Karapuda); Blessed Karolina Kózkówna (M.A. Karolina Komsa; M.A. Karolina Wilkołaska); Maria Grzegorzewska (M.A. Katarzyna Skalska); Javier Touron, Javier Urra (Macarena Tapiz; Paula Jimenez; Itziar Asiain; Ohiane Fernández; Laura Machinena); Józef Kozielecki, Krzysztof J. Szmidt (M.A. Natalia Rapa); Bogusław Śliwerski (M.A. Teresa Banas-Kobylarska).

As part of the afternoon session, discussions in three parallel thematic panels took place. Speakers of the first panel, titled: *Masters of the social and educational thought* in pursuit of the mastery sources of social and educational activists, presented the following biographies of masters: rev. Wojciech Darzycki Martyn, 1918-2009 (rev. Ph.D. Roman Jusiak prof. CUL); Jan Sariusz Zamoyski, 1542-1605 (dr Wiesław Partyka); Fryderyk Froebel and Maria Montessori (dr Marta Buk-Cegiełka); Adam Jerzy Czartoryski, 1770-1861 (M.A. Czesław Mazurek); Archbishop Jan Cieplak, 1857-1926 (dr Irena Wodzianowska); Ignacy Łukasiewicz, 1822-1882 (M.A. Michał Górecki); Hieronim Eugeniusz Wyczawski OFM, 1918-1993

(rev. dr Aleksander Krzysztof Sitnik OFM); rev. Witold Edward Domurat OFM Cap, 1919-1965 (rev. prof. Roland Prejs Ph.D.); and Blessed. Maria Karłowska, 1865-1935 (M.A. Jolanta Mazur).

In the second thematic panel, entitled *Masters of Education of the twentieth and twenty-first century*, speakers presented the mastery sources of the distinguished persons in the following areas and scientific sub-disciplines: special education, cultural pedagogy, catholic pedagogy as well as philosophical pedagogy. Presentations were made, inter alia, of such characters as: Irena Sławińska, 1913-2004 (Ph.D. Barbara Styk prof. of CUL); Rev. prof. Tadeusz Dajczer, 1931-2009 (Rev. prof. UKSW, Ph.D. Leonard Fic; Rev. dr Rafał Markowski); Prof. Wiesław Müller (Ph.D. Cezary Taracha prof. of CUL); Prof. Ryszard Wroczyński, 1909-1987 (M.A. Ilona Gołębiowska); Rev. Zygmunt Mościcki, 1913-1988 (dr Magdalena Parzyszek); Jean Vanier (dr Ewa Domagała-Zyśk); John Paul II, 1920-2005 (Rev. dr Zbigniew Iwański); Maria Bechczyc-Rudnicka, 1888-1982 (dr Elżbieta Stoch); Rev. Mieczysław Albert Krąpiec, 1921-2008 (M.A. Krystyna Wawryszak); and Mother Teresa from Calcutta, 1910-1997 (dr Małgorzata Łobacz). The end presentation summarizing profiles of the presented masters was the lecture of prof. Ph.D. Eugene Wilkowski, drawing attention to the issue of the impact of the master on the process of forming attitudes to life of the student.

The third thematic panel, entitled: *Determinants of mastery* outlined a multi-dimensional reality in terms of cognitive phenomena. Due to the complexity of the subject the speakers in their speeches referred to the issues of education masters (M.A. Adam Cichocki; M.A. Jolanta Mazur) socio-political situation in the context of the mastery in the long term (Rev. prof. Ph.D. Marian Radwan; prof. Ph.D. Jerzy Flaga; dr Elżbieta Orzechowska; dr Janusz Anzelm Szeinsteke OFM). The focus of the subsequent speakers shifted to the profiles of masters - artists, performing on the basis of their own concept: Wenczeslas Gralewski, 1900-1972 (Jerzy B. Sprawka), and Witold Gombrowicz, 1904-1969 (Ph.D. Edward Fiala, prof. CUL). Dr. Anna Szylar spoke about the female masters of culinary arts in the seventeenth and eighteenth centuries.

The conference ended with an official benefit in honor of Jubilarian - Professor P.P. Gach. The first part was devoted to the presentation of the profile of the Jubilarian in the structures of the Catholic University of Lublin John Paul II and his scientific achievements, which were made by o. prof. Ph.D. Edward Walewander. The next speaker was Dean of the Faculty of Social Sciences of the Catholic University, who thanked the Jubilarian for his many years of work for the benefit of research and teaching at the Institute of Education, Catholic University of Lublin. Commemorative congratulations and wishes were also addressed by the delegates of NSZZ Solidarity, Revival Movement, Parish of the Good Shepherd in Lublin as well as by students and doctorate

students of the Institute of Education at CUL. The next speech was given by the Jubilat himself who directed a few emotional sentences at the audience: his former and present friends, colleagues and students, which was followed by an act of handing Jubilarian Jubilee Book by the Faculty of Social Sciences, Catholic University of Lublin. During the following part of the benefit a movie *Master – student*, directed by Hanka Burlińska and Jolanta Mazur was presented. Performance by the group *Scholares Pro Musica Antiqua Minores* (from Poniatow) under the direction of Witold i Maria Danielewicz was an artistic summary of the ceremony.

The organized conference, through selecting the topic of mastery as its main agenda, enabled the presentation of the universal nature of the

above-mentioned phenomenon. All presented papers showing the variety of possible interpretations, and the levels of the discourse on mastery, have drawn attention to the fact that it is a principle of the development of educational theory and practice. The conference was a place of exchange of ideas both on a national and international level, where young researchers sat side by side with experts in the field of social sciences. Such formula of a conference helped to tighten the cooperation between the Institute of Education, Catholic University, and other national and foreign scientific centers. It should also be noted that participation in the conference raised for many participants a belief in the need to continue the subject undertaken in the framework of the next meeting sessions.